

OT-keskus Itä- ja Keski-Suomen alueella

Aika: 27.5.21, klo 13-15, Teams-webinaari

13.00-13.10 Webinaarin avaus ja tilannekatsaus

Ilona Luoma, professori, UEF ja KYS

13.10-13.35 TerveyskyläPRO:n mahdollisuudet OT-työn tukena, kehittämispäällikkö Pasi Kuosmanen, KYS

13.35-14.05 Lastensuojelun kehittäminen OT-työssä, erityisasiantuntija, lastensuojelun koordinaattori, LUMO-hanke Päivi Malinen, ISO ja lastensuojelun erityissosiaalityöntekijä, Master-ryhmän koordinaattori Katja Salminen-Lahtinen, Koske

14.05-14.15 Keskustelu ja pieni tauko

14.15-14.35 NMOK eli Nuorten mielenterveyden osaamiskeskustiimi: KYServa-alueen IPC-koulutus ja monialainen yhteistyö, projektikoordinaattorit Saara Udd ja Suvi Vasiljev

14.35-14.50 Monialaisen, vaativan konsultaation malli -pilotoinnin tilanne, OT- projektikoordinaattori Tarja Saharinen

14.50-15.00 Keskustelu ja päätös

TERVETULOA! Itä- ja Keski-Suomen OT-keskustyöryhmä

OT-keskus

Vaativinta osaamista lasten, nuorten ja perheiden palveluissa

Monialaisen, vaativan konsultaation malli -pilotoinnin tilanne 27.5.21

OT- projektikoordinaattori Tarja Saharinen

OT-keskuksen tavoite ja tehtävät -koottuja ehdotuksia 2019-2020 raportista

Tavoite

- Mahdollistaa vaativaa erityisosaamista sekä monitieteisyyttä ja integraatioita edellyttävä asiantuntijuus lasten, nuorten ja perheiden palveluissa, joita jokaisen maakunnan ei ole toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevää itse järjestää.

Tehtävä

- Tarjota kiinteässä yhteistyössä erityisesti sivistystoimen / VIP verkoston, mutta myös muilla hallinnonaloilla toimivien asiantuntijoiden kanssa lasten, nuorten ja perheiden kanssa työskenteleville ammattilaisille osaamisen tukea erityisen vaativissa tilanteissa.
- **Tuottaa haastaviin tilanteisiin malleja, joita perustaso pystyy hyödyntämään.**

Tavoite Itä- ja Keski-Suomen osahankkeessa:

Luoda ja kehittää SI-SO-TE asiantuntijaverkostomallia ammattilaisten tueksi yli maakuntarajojen. Tärkeässä roolissa myös erityisosaamista tarjoavat järjestöt ja viranomaiset, kuten poliisit ja syyttäjät Barnahus-yhteistyössä.

Monialaisen, maakuntarajat ylittävän OT-konsultaatiomallin (mallien) rakentaminen.

Vaativan erityisosaamisen turvaaminen

Osaamisen hankkiminen, ylläpitäminen, jakaminen
Tutkijat aktiivisesti arjessa ja kehittämisessä tukena

Yhteiskehittäminen

Yhtenäiset näyttöön perustuvat ja konkreettiset toimintamallit koko YTA-alueelle esim. IPC, LASTA, Tf-KKT (traumafokusoitu kognitiivinen käyttäytymisterapia), Cool Kids, Voimaperheet, MDFT (monimuotoinen perheterapeuttinen työskentely)
Barnahus, systeeminen lastensuojelu, lähisuhdeväkivalta

Perheterapiaosaaminen

Malli monitoimijaisuuteen ja monialaiseen työhön

Hallinnon ja maakunnan rajat ylittävä OT-tiimiyttäminen

Yhdessä sovittuja konsultaatiokäytäntöjä ja selkeät konsultaatiokanavat

Vaativan osaamisen verkosto / toimintakartta, jossa asiantuntemus yhteen koottuna ja saatavilla

Toisilta oppiminen
Integroitu osaaminen

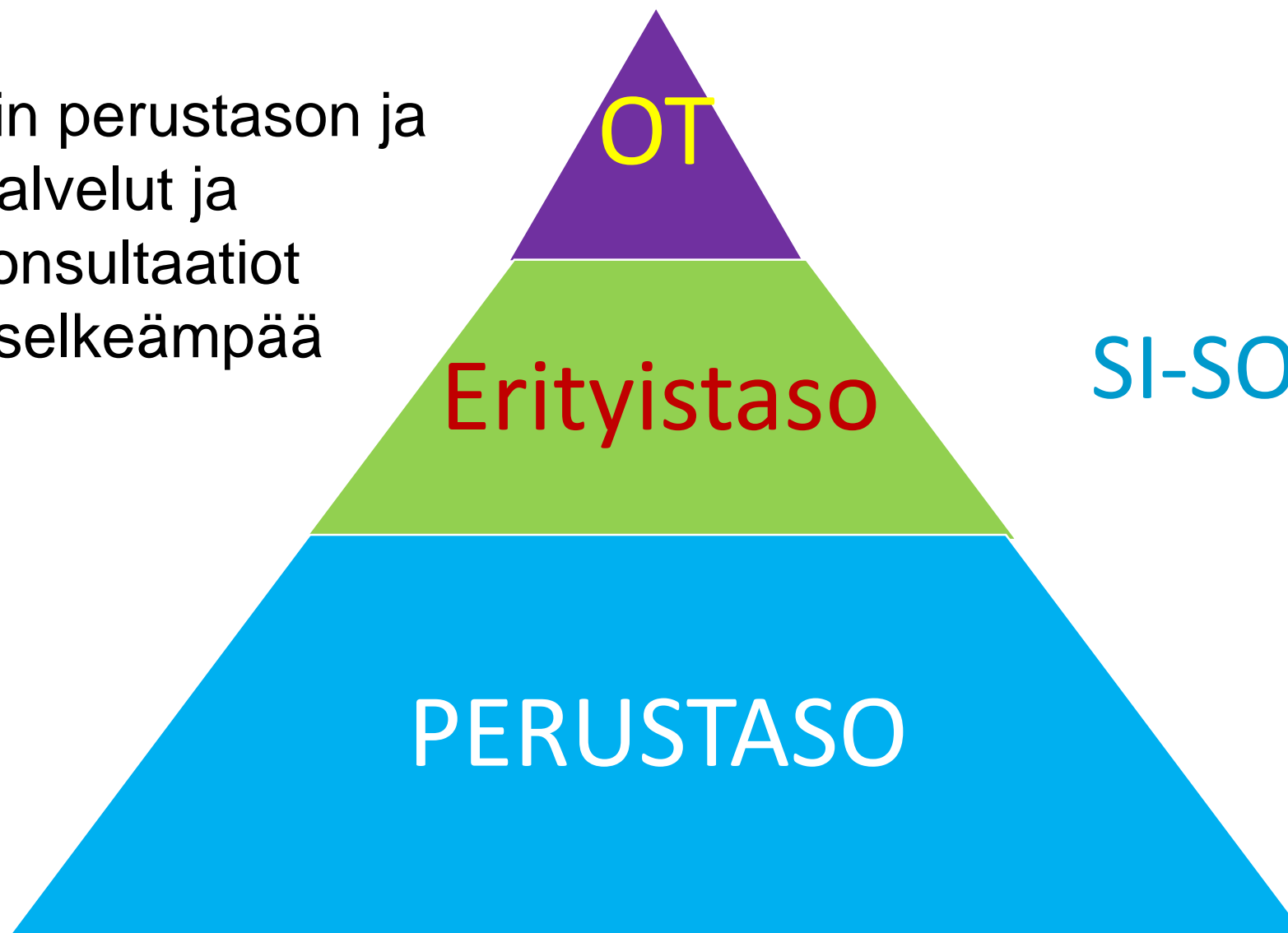
YTA-alueelle ajantasaista koulutusta ja viestintää monialaisesti

Erytisosaajista huolehtiminen
Riittävä resurssointi joka tasolle
Työhyvinvointiosaaminen

Päätäjät suunnittelemassa ja turvaamassa resurssit

Mitä paremmin perustason ja erityistason palvelut ja keskinäiset konsultaatiot toimivat, sitä selkeämpää on OT-työ.

SI-SO-TE

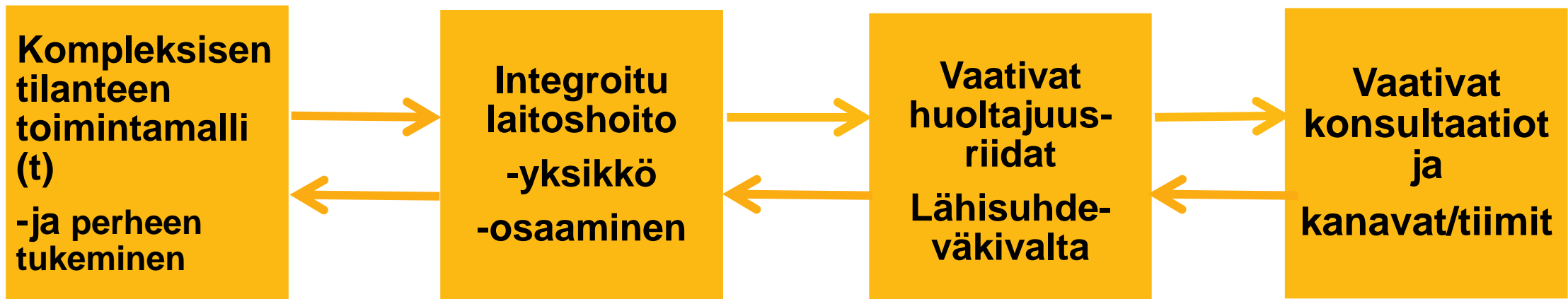
Itä- ja Keski-Suomen monialainen, maakuntarajat ylittävä käytännön OT-konsultaatiomallia rakentava työryhmä on koottu ja kokoontunut 3 kertaa, työskentely jatkuu vielä

- **Inkeri Kekäläinen**, Valterikoulut ja VIP-verkosto
- **Kristiina Auvinen**, ISO
- **Reeta Salmi ja Kristiina Katainen**, LUMO-hanke
- **Laura Matikka**, KYS, Oikeuspsykiatria, Barnahus-hanke
- **Sirkku Mehtola**, ViolaRy (varalla Katja Kasper)
- **Mari Niinivirta**, Vaalijalan kuntayhtymä
- **Jussi Karppi**, KYS, lastenpsykiatria
- **Katja Salminen-Lahtinen**, Master-ryhmä/KOSKE, Keski-Suomi
- **Maija Tuominen**, Lasten ja nuorten yksikkö, SOSTERI
- **Mireille Tarkiainen**, psykiatria ja **Sanni Penttilä**, neuvolatoiminta, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, Siun Sote
- **Hanna Kakkonen**, nuorisopsykiatria, Keski-Suomen SHP
- **Tarja Saharinen**, OT-koordinaattori

Vierailevina asiantuntijoina kevään aikana ylilääkäri Liisa Kröger, KYS, lastenkliniikka, Fatima Moursad, TuSOTE / PEKE, Jonna Brandt, Tukikeskus Varjo / Mikkeli, Pia Mäenpää, erikoissyyttäjä, Itä-Suomen syyttäjäalue, Saara Asmundela, Keski-Suomen poliisi, sh Jaana Heikkinen, KYS, erl Pinne Väänänen, KYS ja Loviisa Säteri, vastaava ohjaaja, Kivelän yksikkö/Kuopio

Esityksiä pilotoitaviksi kohteiksi

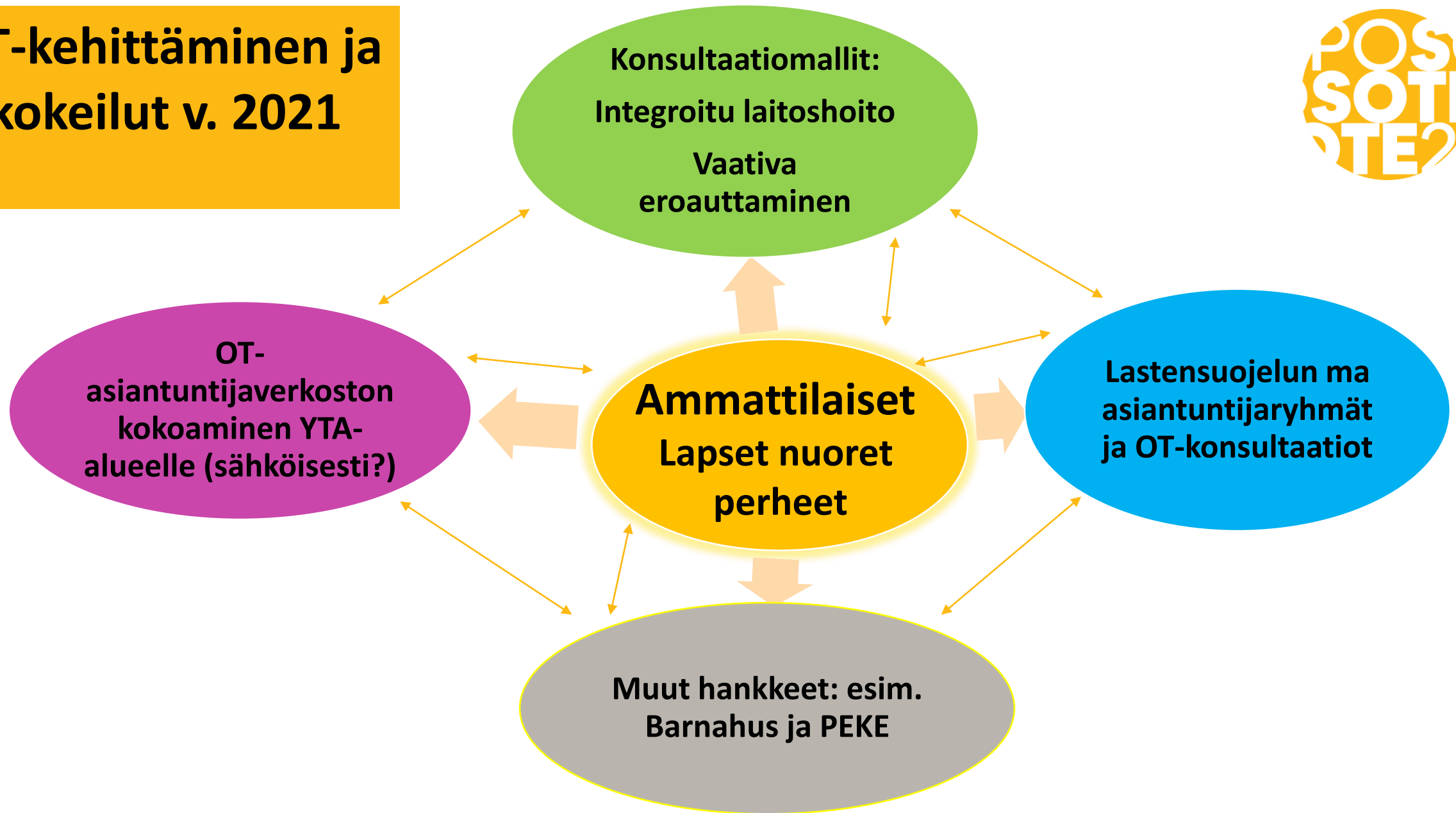

Huom. Yhdistelmälaitoskäsite korvataan toiminnallisesti integroidun vaativan sijaishuollon lastensuojelulaitoksen käsitteellä.

OT-keskus
Vaativinta osaamista lasten, nuorten ja perheiden palveluissa

OT-kehittäminen ja kokeilut v. 2021

- OT-asiantuntijaverkoston (SO-TE-SI) kokoaminen YTA-alueelle

OT-konsultaatiokanavien (SO-TE-SI) tunnistaminen ja kuvaaminen menossa

TerveyskyläPRO ei taivu vielä SO-TE-SI integraatioon, mutta sieltä saa paljon tukea OT-työhön

Sähköisen perhekeskuksen / Digifinlandia tulevaisuuden mahdollisuudet

OT-konsultaatiokanavia Itä- ja Keski-Suomessa (luonnos 27.5.21)

Oikeuspsykiatria /KYServa / - konsultaatiopuhelin

BARNAHUS / THL / KYServa / poliisi tai lastensuojelu ottaa yhteyttä LASTA-malli / Siun Sote

PALOMA JA PASEK-hanke / THL / KYServa

ViolaRy / Mikkeli

Tukikeskus Varjo

MASTER / KOSKE ja vastaavat lastensuojelun moniammatilliset asiantuntijaryhmät

VIP / VAATU

SISUKAS / Jyväskylä

IPC-koulutus / NMOK / KYServa

LUMO / Systemisen lastensuojelun kehittäminen / SYTY-koulutus/ yhteistoimijainen arviointi

TOIPSY / KYS/ hoitava lääkäri ottaa yhteyttä

HARSY / KYS / asiantuntijuus ja konsultaatit

Integratiivinen laitoshoido / Kuopion kaupunki / KYS / nuorisopsykiatria konsultoi

Lastenpsykiatriset etäkonsultaatit ja konsultatiiviset työnohjaukset / KYS

Liikkuvat kuntoutuspalvelut/ Vaalijala

Neuropsyk konsultaatioryhmä perustasolla / Jyväskylä

MDFT / SOSTERI

Lastensuojelun työparimalli /KS-SOTE

TARMO / Jyväskylä

Barnahus = THL:n hankkeessa tehostetaan lapsiin kohdistuvien väkivaltaepäilyjen selvitysprosesseja sekä väkivaltaa kohdanneiden lasten tukea ja hoitoa, vastuuhenkilöt KYS, Laura Matikka & Siun Sote, Leena Lukkarinen

HARSY: Harvinaissairauksien yksikkö / KYS tuottaa informaatiota ja konsultaatiopalveluita diagnostiikan, hoidon ja asiantuntijapalveluiden saatavuuden, hoitoketjujen sujuvuuden ja hoidon yhdenvertaisuuden edistämiseksi

LUMO= Lastensuojelun uudistaminen monialaisesti, systemisen toimintamallin käytön edistäminen Itä- ja Keski-Suomessa, vastuuhenkilö ISO, Päivi Malinen

NEVA= Niuvanniemen sairaalan erityisten vaikeahoitoisten alaikäisten tutkimus- ja hoito-osasto

PALOMA = THL:n koordinoima Osaamiskeskus pakolaisten mielenterveyspalveluihin

PASEK alkaa 8/21 = vahvistaa PALOMAn toimintaa → sektorirajat ylittävän yhteistyön vahvistaminen ja tietotaidon levittäminen kuntiin, PALOMA ja PASEK-asiantuntija KYServa/ Annika Laasanen

SISUKAS-tiimi= Jyväskylään ulkokunnista sijoitettavien oppilaiden opetusjärjestelyt. Tiimi selvittää oppilaan koulunkäynti- ja tukihistorian ja suunnittelee opetusjärjestelyt tarvittavien yhteistyötahojen kanssa. Tavoite:poluttaminen ja ohjeistus koskisi kaikkia Jyväskylän sijoitettuja lapsia ja nuoria

TARMO= Nepsy-hanke: ”Tarpeenmukainen ja oikea-aikainen tuki neuropsykiatrisissa kysymyksissä” Esi- ja perusopetus, nepsyvalmentajat (Jyväskylä, Hankasalmi, Laukaa ja Muurame), vastuuhenkilöt Nina Kultti-Lavikainen ja Mari Tikkanen

TARMO= Nepsy-hanke: ”Tarpeenmukainen ja oikea-aikainen tuki neuropsykiatrisissa kysymyksissä” Esi- ja perusopetus, nepsyvalmentajat (Jyväskylä, Hankasalmi, Laukaa ja Muurame), vastuuhenkilöt Nina Kultti-Lavikainen ja Mari Tikkanen

TOIPSY= Toiminnallisten häiriöiden työryhmä /KYS, vastuuhenkilö, lastentautien erikoislääkäri Liisa Kröger. Koko ERVA-aluetta palveleva asiantuntijatiimi.

VAATU= vaativan tuen konsultaation tarkoituksena on vahvistaa paikallista pedagogista tukea ja monialaista verkostoyhteistyötä ja löytää ratkaisuja yhdessä lähitoimijoiden kanssa

<https://vip-verkosto.fi/vaativa-konsultaatio/vaatu-toimijat/>

VIP-verkosto = Yhdistää ammattilaiset, jotta vaativan erityisen tuen tarpeessa olevat lapset ja nuoret saavat sopivaa tukea oikeaan aikaan -very important person

VIOLA ry = Väkivallasta vapaaksi ry, Etelä-Savon alueella toimiva perhe- ja lähisuhdeväkivallan avopalveluyksikkö, vastuuhenkilöt Sirkku Mehtola, Katja Kasper

- OT-konsultaatiomallien rakentaminen ja selkiyttäminen erityisen vaativiin ja kompleksisiin asiakastilanteisiin:

Vaativa eroauttaminen

esim. eron jälkeisen väkivaltaisen vainon kohteena elävien perheiden turvallisuuden lisääminen ja vainoamisen ennaltaehkäisy (2.6.21 mukana poliisi, erikoissyyttäjä ja Tukikeskus Varjo) sekä TURVASSA-hankkeen mahdollisuudet

Rakenteisiin tarvitaan moniammatillisen yhteistyön konsultaatiomalli, jotta

- ammattilaiset voivat tehdä riskiarviointia ja tunnistaa lapsen ja vanhempien tuen tarpeet
- ammattilaiset voivat luoda yhtenäisen tilannekuvan eroperheen tilanteesta ja lapsen olosuhteista
- eroperhe saisi avun mahdollisimman varhaisessa vaiheessa
- Mikkelissä toimii Etelä-Savon alueen ”Haastavat erot” ma. työryhmä

Integroidun laitoshoidon konsultaatiomallin luominen ja kehittäminen

Kuopion Kivelän vastaanotto- ja arviointiyksikössä on alkanut

-yhteistyössä lastensuojelu, nuorisopsykiatria, sairaalakoulu, OT, LUMO ja muut tarvittavat tahot

- Lastensuojelun moniammatillisten asiantuntijaryhmien toiminnan kehittäminen YTA-alueella ja monialaisen OT-osaamisen hyödyntäminen sen työskentelyssä esim. etäkonsultaationa; mallina oikeuspsykiatria ja MASTER / Keski-Suomi

HARSY ja TOIPSY-osaamisen liittäminen lastensuojelun moniammatillisiin asiantuntijaryhmiin, pilottina MASTER

VAATUn ja sivistystoimen osuus tärkeä

YTA-alueen vastuuhenkilöiden kokoontumiset sovittu

Pilottiin saadaan 1.6.21 alkaen lastensuojelun asiantuntijatyöpanosta

- Barnahus-menetelmän jalkauttaminen Pohjois-Savon ja Siun Soten lisäksi muualle YTA-alueella.

Suunnitelma etenemässä Jyväskylän perheneuvolan ja Essoten alueen kanssa.

- Yhteistyö hankkeiden, tutkijoiden ja muiden toimijoiden kanssa sekä mallien ja koulutusten yhteensovittaminen

Tutkimuksen yhdistäminen kehittämiseen –yhteistyö yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa eri muodoissa

Selvittelyvaiheessa:

OT-asiakkaiden tunnistaminen (OT-seulan hyödyntäminen?),
OT-palvelutarpeiden tunnistaminen, avun saannin toteutuminen ja palvelupolkujen kuvaaminen esim. jossakin perhekeskuksen monitoimijaisessa tiimissä / tiimeissä.

OT-osaaminen

Perusosaaminen-erityisosaaminen-erityisen vaativa osaaminen-vaativin erityisosaaminen-asiantuntijaosaaminen-expertti

Integroitu osaaminen

Asiantuntija: Taitoa, joka kehittyy pitkällisen kokemuksen ja sisäistyneen tiedon myötä

Pystyä olemaan avuksi vaativassa tai / ja kompleksisessa tilanteessa

Pystyä ohjaamaan ja kouluttamaan

OT-konsultaatio

Normaalit perus- ja / tai erityistason konsultaatiot eivät riitä

Monialaisen tai harvinaisen/ vaativimman erityisosaamisen tarve

Kannanotto, lausunto, second opinion, yhteinen asiakassuunnitelma,

Digi- / etäpalvelu, tiimi, yhteisvastaanotto, osaamisen yhdistäminen

Hoitovastuu säilyy konsultoijalla

www.suomisanakirja.fi

Konsultoida:

arvottaa, keskustella, tutkia, neuvotella, kysyä neuvoa,
puhua, konsultointi

Tavallinen konsultaatio toteutetaan paikallisin, tavallisin keinoin

Vaativa konsultaatio auttaa, kun paikallisesti koetaan, ettei enää keksitä ratkaisuja/vastauksia.

Vaativa konsultaatio etsii viisautta - tai ainakin neutraalimpaa näkemystä tai ainakin ristivalaistusta - oman toimijakehän ja ammattitaitoresurssin ulkopuolelta

Joskus tilanteita, joissa tarvitaan ”second opinion”.

Lähde 5/21 Maija Tuominen, Sosteri & Jussi Karppi, Lastenpsykiatria, KYS

Vaativa konsultaatio / VAATU / VIP

Vaativaa konsultaatiota voidaan hyödyntää, kun lähipalveluiden moniammatillisen tuen muodot ovat jo käytössä ja silti lapsen tai nuoren tuen tarve jatkuu.

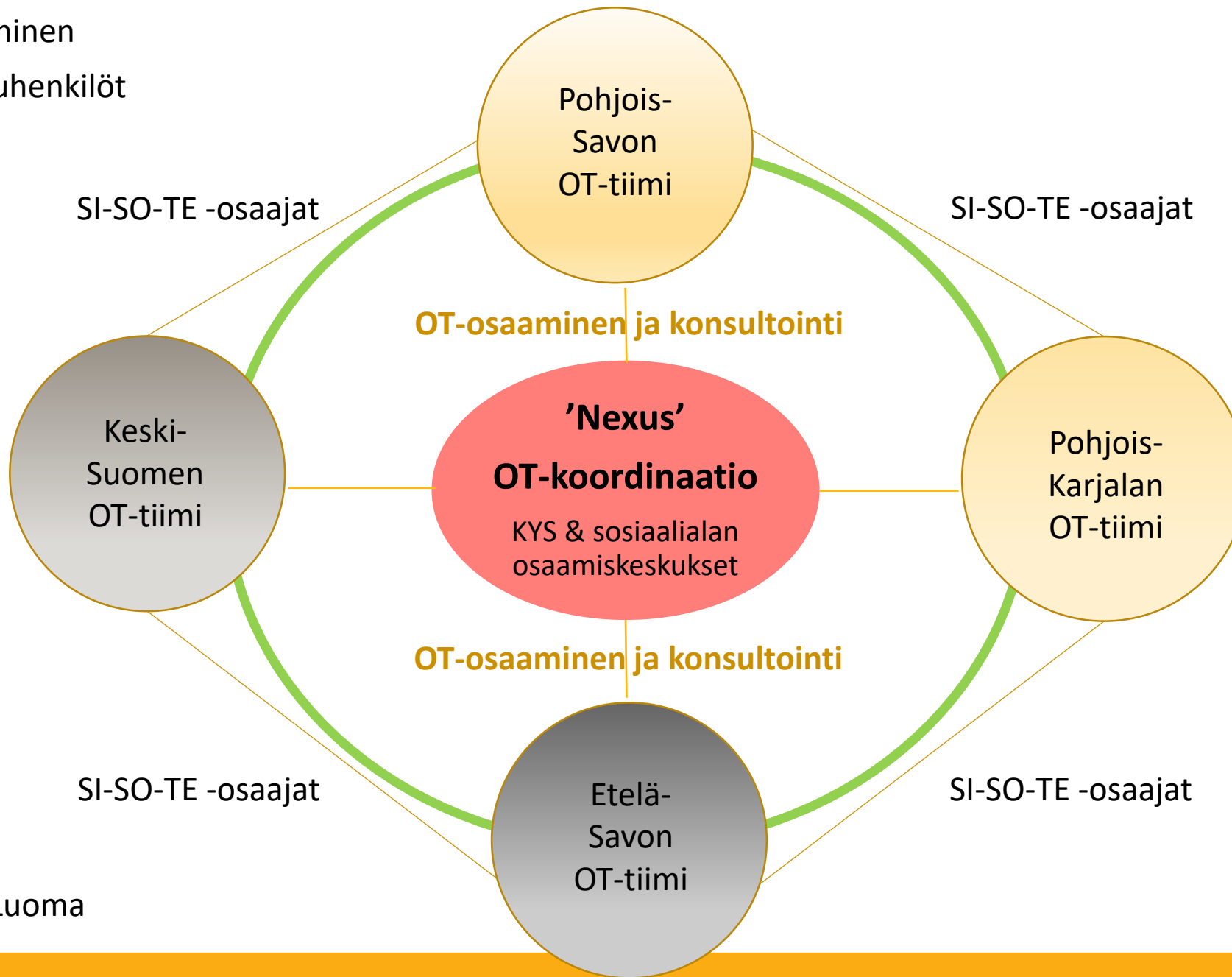
Vaativan konsultaation ensisijaisena tarkoituksena on löytää yhdessä lähitoimijoiden kanssa ratkaisuja lapsen ja nuoren omaan ympäristöön sekä vahvistaa paikallista pedagogista tukea ja monialaista verkostoyhteistyötä.

1. Mitä on tehty ennen yhteydenottoa?
 2. Onko paikallinen tuki ja lähipalvelut käytössä?
 3. Miksi, minne ja miten otetaan yhteyttä?

Konsultaatiopyyntö / yhteydenottolomake / puhelin / CHAT/ yhteisneuvottelu.....

— = OT-osaaminen
OT-tiimi = OT-vastuuhenkilöt

Tarja Saharinen &
Tarja Kauppila, Ilona Luoma
Hahmotelma 27.5.21

OT-keskus

Vaativinta osaamista lasten, nuorten ja perheiden palveluissa

Suuret Kiitokset!

Seuraava OT-webinaari on 30.9.21, klo 9-12!
Tervetuloa!

Lisätietoa hankkeesta ja Webinaareista:

Tarja.Saharinen@kuh.fi; puh:044-717 8571